

ISOPAHAPOIKA

ISO PAHA POIKA

Martti Koskenkorva

Ensimmäinen painos

© Martti Koskenkorva

ISBN

Valokuvat: Opiskeluajankuvia Tarvaalasta ja Lepaalta

Graafinen suunnittelu: Jaakko Koskenkorva

Oikoluku: Sari Koskenkorva

Paino: Saarijärvi Offset Oy Saarijärvi kesäkuu 2015

Esipuhe

Kädessäsi on Martti Koskenkorvan viides romaani. Tämän kirjan tarina ei liity aikaisempien kirjojen tapahtumiin, mutta niiden lukeminen auttaa ymmärtämään miksi kirjan roolihahmot eivät täysin luota poliisiin, tunnistavat hyvin narsistin eivätkä usko sattumaan tai luonnolliseen kuolemaan epänormaaleissa olosuhteissa.

Kirjailija pysyy tutuissa aihepiireissä: Koskenkorvalla, Koskenrannan sisaruksissa, pankkimaailmassa testamentteineen, maataloudessa ja eri matkakohteissa.

Tapahtumat sijoittuvat osin Tarvaalan maanviljelyskouluun, jonka oppilaana kirjoittaja on myös itse ollut.

”Kirjan kirjoittamisen aikaan tapasin sattumalta opiskelukavereitani ja saatoimme yhdessä todeta kirjan alun mietiskelyn olevan varsin osuvaa. Monilla oli opiskeluajalta aivan erilaisia muistoja kuin minulla.

Kirjassa on monia kohtauksia, jotka ovat todella tapahtuneet. Näitä ovat muun muassa hyppy toisen kerroksen ikkunasta lumisohjoon pakoon valvojan tarkkoja silmiä, kun oltiin karjatalouskoulun asuntolassa iltakahvilla sekä harjoittelutilan viimeinen työpäivä ja wiskinhuuruiset muistelot Paavo Alhon kanssa.

Selvisi myös, että koulumme silloinen rehtori, Tapani Laatu, nauttii edelleen hyvävoimaisena eläkepäivistä Parkanossa, kuten kirjassa mainitaan. Kouluaikaan usein totesimme villejä ideoita esittäessämme: tämä ei varmasti käy laatuun.

Tästä kaikesta huolimatta vakuutan, että varsinainen kirjan tarina ja sen varsinaiset henkilöt on täysin fiktiivisiä, vaikka lavasteet ovat oikeita.”

I osa Tarvaala

1. Kohti Saarijärveä 17.10.2014 kello 7.30

Martti Koskenranta käynnisti Nissan Maximan katoksesta pieni jännityksen tunne mahassaan. Maanviljelyskoulun päättymisestä oli 40 vuotta eikä sen aikaisia kurssitovereita ollut juuri ketään tullut vuosien varrella vastaan. Saati, että heidän kanssaan olisi ollut yhteistä tekemistä.

Se oli oikeastaan aika omituista. Suomihan on tunnetusti pieni maa ja Tarvaalan maanviljelyskoulun käyneet työllistyivät maatiloilleen ja maakunnan maatalouskaupan palvelukseen, joten jo sattumankin kautta olisi luullut, että monen kanssa olisi tavattu vaikkapa MTK:n kokouksissa tai Hankkijan eli Osuuskaupan puimurikursseilla tai Ylistaron koeaseman koeruutupäivillä.

Syksy oli alkanut varsin lämpimin kelein ja tänä aamuna oli Koskenkorvalla ensimmäinen todellinen pakkasaamu. Enää ei voinut puhua alavien maiden hallanvaarasta. Katoksessa olleen auton lasit eivät olleet kuitenkaan jäässä eikä tie näyttänyt lainkaan liukkaalta, joten Martin hermoilu talvirenkaiden vaihdosta oli taas ollut turhaa, sillä kuuden uutisten sääosuus lupasi selkeää vesisadetta keskiseen Suomeen.

Päästyään Opintien päähän kantatie 67:n varrelle Martti vilkaili larvapelloille päin näkyisikö Elina-emäntää aamulenkillään, joka usein suuntautui Koskenkorvan tien päässä olevalle Koskenkorvan urheilijoiden hiihtomajalle, jossa lenkkiä voi tehostaa kiertämällä 5 kilometrin pururadan, jossa on nousua aivan riittävästi.

Pitkä kuja oli autio lauantaiaamuna ja Martti käänsi auton kohti Seinäjokea. Omaatuntoa kolkutti kurssitapaamisen sääntö, ettei sinne otettu puolisoita tai ystäviä mukaan lainkaan. Syynä olivat todellakin koulun pienet tilat ja resurssit kurssiruokailun järjestämisessä, kun uudet kurssit olivat juuri alkaneet. Elinan mielestä syy oli tietenkin reipas ryyppääminen, jonne ei jarruja kaivattu.

”Saattepa siten muistella opiskeluajan rakkauksia ilman sensuroivia korvia!”

Oli Elina aamulla todennut lenkkikenkiä sitoessaan. Martin mielestä ei olisi ollut enää mitään sellaista kerrottavana, jota ei olisi jo moneen kertaan naureskellen muisteltu rakkaan puolisonkin kanssa, mutta Elinan nuiva asenne jäi kuitenkin vaivaamaan.

Ohittaessaan Kosken Kevarin kyltin Martti hymähtää viime päivien viinamainonnan rajoituskeskustelulle, jota virkamiehet olivat hämmentäneet eduskunnan säätämän uuden mainontaa rajoittavan lain tulkinnoillaan.

Ilta-Sanomat oli kysellyt Martilta viikolla, joko Koskenkorva Museon kyltti on ruuvattu alas uuden lain vastaisena.

”Ei ole tullut mielenviereenkään moinen ajatus!”

Oli Martti todennut ja seuraavan päivän lehdessä oli jopa vakavasti pohdittu voiko Koskenkorvan Urheilijat vielä pelata Su-perpesistä vai pitääkö nimi vaihtaa Kurikan Ryhdiksi.

”Ennemmin vaihtuu viinan nimi kuin kylän. Sillä ensin oli tila, sitten kylä ja sitten vasta viina!”

Martti muistelee Kevarin vanhan emännän Päivi Koskenran-nan todenneen samassa haastattelussa.

Oikealla tien levennyksellä näyttää hirvimiehiä kokoontuvan viikonlopun ensimmäiseen ajoon.

”Totta totisesti, nyt tarvii ajaa varovasti, kun tielle voi ryykätä koirien ajamia hirviä.”

Perjantaina oli saatu Puutarhatalon ulkorakennuksen katto valmiiksi ja toinen kirvesmiehistä, Esa Latva-Ranne, oli kertonut ohiammutusta lehmästä, joka olikin muuttunut vasaksi ja siitä sitten joku joutui jäähyille ja kauhia polemiikki siitä ketä pitää s rangaista ja millä tavalla.

”Kolme päivää jäähyä ja satasen sakko!” Esa kertoi tylästi tuomion.

Tie oli todella hiljainen, Siltalan risteystä lähestyttäessä punaiset valot vaihtuivat mukavasti vihreisiin. Siltalan alueella Kaar-ronojantiellä olevan Rauta Ketosen ikkunat olivat vielä pimeinä.

Arkiaamuina Martti muisti kovin usein olleensa ostoksilla jo pian seitsemän jälkeen ja Rauno kyllä päästi siihenkin aikaan jo ostoksille. Palvelu pelasi ja kun hinnatkin olivat useimmiten kohdallaan, oli Koskenrannan monien rakennushankkeiden rakennustarvikkeet ostettu täältä.

Marttia huvitti kuinka eri hankkeet kulkivat nauhana silmien ohi kuin vieressä kulkeva Suupohjan rata. Sen jälkeen, kun oli maanviljelyskoulusta valmistuttu, oli vasaraan tartuttu joka vuosi. Vaikka kuinka yrittäisi muistella, niin ei tule mieleen kesää, ettei olisi jotain tarvinnut korjata tai rakentaa.

Maanviljelyskoulun rakennusopin opettaja, jo edesmennyt, Johannes Saari, oli aina korostanut, että maatilalla pitää betonimyllyn pyöriä joka vuosi, muuten kehitys pysähtyy ja rakennukset rapistuu.

”Olispa nyt kiva kertoa Johannekselle, että hänen oppien mukaan oli tilaa hoidettu.” Martti tuumaa ja miettii voisiko tapaamisessa olla paikalla yhtään opettajaa.

”Hehän olisivat pitkälti yli 70, kun nuorin eli puutarhaopinopettaja oli kouluaikaan yli 30 ja meidän mielestä vanha mies. Osa olisi sitten taatusti jo yli 100-vuotiaita, kun olivat eläkeiän kynnyksellä jo silloin!”

Samassa radion Onnen sävel -ohjelmassa rävähtää jonkun toiveena Juha Vainion kappale Matkalla Pohjoiseen. Martti nauhaa ääneen ja laulaa mukana...

”Mies kun tulee tiettyyn ikään, niin ei sillä pelaa mikään. Sen näkee naamasta, kun lakkaa saamasta...”

Samaan tapaan kuin äsken vilisivät nauhana rakennushankkeet, nyt mieleen nousevat opiskeluajan vakavaa vakavimmat romanssit ja seurustelut, jotka silloin otettiin liian vakavissaan ja joiden kariutumisia itkettiin iltakaudet.

Nyt ne näyttivät 40 vuoden aikajanana takaa varsin lapsellisilta ja toisaalta melko epätoivoisilta yrityksiltä päästä samoille jäljille, joista isot pojat niin auliisti kertoivat.

Seinäjoen ohitustiellä vilkutti valoja useampi hälytysajoneuvo. Martti hiljensi vauhtia, kun tiellä näkyi palomies stop-kyltin kanssa. Edessäpäin näkyi kaksi ruttaantunutta henkilöautoa. Nokka-

kolarista ei voisi olla kyse, kun kaksikaistainen ohitustie oli erotettu vastaan tulevista kaiteilla.

Vartin odottamisen aikana Martin auton taakse oli syntynyt parkkymmenen auton jono ja osa aikoi jo kääntyä takaisin, mutta silloin toinen kaista saatiin raivattua ja autoletka ohitti ruttuiset autot, joiden edessä makasi kuollut hirvi.

”Voi helvetti, aivan keskellä kaupunkia, miten tuollaiseen voisi mitenkään varautua?” Marttia puistattaa juuri hetki sitten mietitty tarve varovaiseen ajoon.

”Puoli tuntia aikaisempi lähtö olisi voinut olla sitten minun kohdaloni!”

Samassa radion ohjelma keskeytyy ja siellä kerrotaan juuri tästä tapauksesta ja siitä, että onnettomuuspaikan raivaus on menossa ja haittaa aiheutuu Lapuan suuntaan meneville.

”Noita uutisia tulee niin, että niihin on aivan turtunut, kun ne ei koskaan kohdistu omaan matkaan. Mutta nyt oltiin aivan iholla...”

Käännyttäessä Kuortaneentielle vauhti hidastuu entisestään ja vaikka aika-ajoin nopeusrajoitus on 100 km/h, vakiintuu matkanopeus tasaiseen 80 km/h eikä kukaan tunne tarvetta ohittaa. Liikenneonnettomuus kyllä vaikuttaa. Eikä pieni myöhästyminen nyt mitään haittaisi.

”Pekka malttaa odottaa.”

Pekka Hartola Alavudelta oli yksi niistä kurssikavereista, jotka Martti oli tavannut useasti koulun jälkeen. Hän oli viime vuosiin asti hoitanut Hankkijan puimurikauppaa ja oli pari kertaa vierailut asiakkaidensa kanssa Martin savusaunallakin ja Kosken Kevarin notkuvan ruokapöydän äärellä. Pekka tulisi kyytiin Tuurin kyläkaupan huoltoasemalta.

”Tällaisten onnettomuuksien näyttäminen kotimaan uutisissa ulkomaisten pyörremyrskyuutisten sijaan, saattaisi vähentää liikennekuolemia valistusta ja peltipoliiseja paremmin!”

Martti toteaa heti ensimmäiseksi Pekka Hartolan viisastellessa:

”Ei sulla koulussa koskaan ollut tapana myöhästellä, kuten ne isot pahat pojat, jotka joivat viinaakin.”

Hirvikolari oli kuitenkin hyväksyttävä syy myöhästyä ja keskustelu kulki autoa tankatessa kertaillen kummankin ”läheltä piti” - tilanteita liikenteessä, kunnes päätettiin juoda kahvit samalla huoltoasemalla. Pekka kertoi kyllä kitanneensa kahvia koko aamun.

”Voisin sitten ottaa vaikka yhden oluen tai rehellisemmin toisen oluen, josta lukumäärä ei sitten enää nousekaan!”

Martti muisteli Pekan alkoholisoituneen melko lailla jouduttuaan YT-neuvottelun päätteeksi jättämään Hankkijan 35 vuoden työputken jälkeen. Kun vaimokin lähti lähes samalla oven avuksella, oli syitä juomiseen aivan riittävästi.

Martti oli heti huomannut, että Pekka oli lihonut melkoisesti sitten viime näkemän, josta yhteisen muistelun jälkeen todettiin kuluneen ainakin viisi vuotta.

Hirvivaaran tultua käsitellyksi Pekka tenttasi Martilta alkuvuoden tapahtumista, joista oli kuullut Ilmajoen Nestein poikakerhon tapaamisessa, jonne oli sattumalta osunut viime kesänä autoa tankatessa.

”No mun tuli laitettua sellaiseen vaitiolositoumukseen nimi, niin ei sitten oikeen voi mitään kertoa – eikös se niin oo hyvä?”

Martti toteaa ja jatkaa uteliaana:

”Mutta kerro sä mitä ne siellä poikakerhossa tiesi kertoa, niin voin sitten hymyillä jutuille salaperäisesti.”

”No se lähti siitä viinatehtahan jutusta ja jostakin sodanaikaasista taistelukaasuusta, joita oli muka löydetty ja ne meinas tuhota koko tehtaan ja vissihin siinä olis mennyt koko kylä ja siitä ne jatkoi teidän Afrikan matkasta ja Risto veljes ampumisesta Brysselissä, josta mitään hyvää ei Suomeen koskaan saadakaan!

Siinä porukas yksi tunsin Sirkka Alavaisen, joka kans sai siipeensä ja se oli jossakin Jussi-Bingossa kertonut Könnimiljoonien valuneen jonnekin amerikkalaisten vakoilubisnekseen.

Ja eikös se sun pankinjohtajaveljes ollu syytettynä vaimonsa murhasta? Sekin oli sen jälkeen kun viimeksi tavattiin, vai oliko?”

Pekka pitää tauon ja juo loppuun oluensa ja lähtee hakemaan sitä toista olutta. Martti pyörittää hiljaa päätään ja miettii poika-

kerhon olleen todella hyvin jäljillä ja suunnittelee pyöreää vastausta, joka lopettaisi tämän aiheen. Lopuksi voisi laittaa jonkun syötin, että ajatukset siirtyisivät tulevaan kurssitapaamiseen.

Pekka tuli toisen oluen kanssa pöytään ja oli yhtä kysymysmerkkiä.

”No, oliko niis horinoos mitään perää. Ihan kyllä tai ei vastaukseksi riittää, ettei mene sulta maine ja kunnia!”

”No kun viinatehtaalla on miljoonia litroja pirtua ja joku uhkaa sen räjäyttää, niin kyllä siinä ainakin meidän taloo ja ehkä Ylitallonkin menee varsin tasaaseksi. Mestari-Könninä voin kyllä vakuuttaa, että yhdistyksen tilillä on vain vajaat seittemänsataa euroa, jotta se niistä miljoonista. Me oltihin emännän kanssa siellä Keniassa enempi turistimatalla, vaikka jotkut siellä kyllä riehui ja aiheutti hämminkiä, jonka Jyrki Katainen ja Akseli Tuppi silootteli lehdistöön päin. Ja kyllä Pentin vaimo tappoi aivan itte itsensä, jonka ne kyllä hyvin tiesi, mutta ainahan on kiva ”pekulooda”, niin ku Juha Mieto sanoos!

Meidän Elina oli muuten aika pahana kun ei puolisoota saanu ottaa mukaan tälle reissulle, minkähän tähären niin sovittiin?”

Martti tiesi, että Pekka oli kokouksen puuhamiehiä ja yrittänyt saada tätä tapaamista kasaan vuosikausia, joten kovin tiukkana ei sopinut olla. Varmasti Pekan avioero oli yksi syy, joten Pekka saattaisi innostua tästä aiheesta ja unohtaa poikakerhon jorinat.

Martti arvasi oikein.

”Miks mun pitääas kattella toisten onnea ku olen itse onneton? Se oli kuule katkera paikka, kun ensin todettiin, että YT:ssä laetaan vanhimmasta päästä pois, kun niillä ei oo velkaa ja lyhyt aika orotella ansiosironnaasella eläkettä. Notta asuntolainan määrä ja pienet kersat on paras tae sille, että pysyy töissä ja oot sen perusteella firman paras myyntimies.

Voi saatana, että otti pannuun. Vaikka periaatteessa olisin voinut ittekin laittaa ihmiset jonoon samalla periaatteella, jos mun olis pitäny se tehdä. Se vaan ottaa niin saatanasti kunnian päälle, kun tulee karsituksi. Varmaan sama tunne ku jossakin tanssii tähtien kanssa -kisassa. Kun seipähän nielleet pääsee

jatkoon, kun katsojat piruuttaan pitää surkeat mukana ja hyvät saa lähtiä alkumetreillä...”

Pekka juo pitkällä kulauksella tuopin tyhjäksi ja nousee niin äkisti, että tuoli on kaatua. Saa sen kuitenkin näppärästi kiinni ja toteaa:

”Mennähän ennen kun alakaa paikka hajota ja Vesa hermostua!”

Ajettiin muutamia kilometrejä ääneti ja Martti huomasi Pekan kokoavan itseään, mutta jatkoi kuitenkin vielä toisesta tragedias-
ta.

”Puhutahan ny se avioerokin, niin saadaan sitten ryhtyä muiste-
lemaan opiskeluaajan panoja.”

Martti hätkähti sanavalintaa, oltiinhan molemmat oltu silloin varsin siloposkisia ja naisista osattiin vain puhua ja haaveilla il-
taisin valojen sammuttamisen jälkeen. Jutut oli opittu ennemmin
Cocktail-kirjojen sivuilta kuin tosielämästä.

”Emmä ny tiedä muista, mutta meillä meni kyllä ihan hyvin liki kolmekymmentä vuotta. Lapset olivat kasvaneet ulos kotoa ja elettiin sellaista seesteistä aikaa, joista aikakauslehdet niin pal-
jon kertoo. En ryypänny, paljoa, en käynyt vieraissa, ollenkaan ja olin mukana kodin arjessakin, jonkin verran.

Se mikä vaimo-veitikalle sitten tuli, selkis mulle yhtä hyvin kuin potkut Hankkijalta. Ei sitten millään lailla. Ei Maijalla ole ketään uutta, asuu kerrostalossa Seinäjoella ja kaipaa puutarhatöihin. Mutta muuta kaipuuta Alavudelle ei sitten ole, vaikka olen nöyr-
tynyt pari kertaa pyytämäänkin. Yhdessä tavataan vain, kun lap-
set ovat mukana ja silloin puheet on aika mukavia ja tunnelma-
kin osin hilpeä. Mutta muuten ei mitään!

Niin kuin laulussa sanottiin:

*”Kesken toukokuisen siivouspäivän sai puhelimeen viestin äidil-
tään, isä muutti pois, muutti tänään pois, koita niitä ymmärtää.”*

Pekka hyräili laulun taitavasti, olihan hän ollut mieskuorossa koko aikuisikänsä.

”Se laulu kyllä tuntuu aina vain yhtä pahalta kuin uutinen eros-
ta. Sen Maija kertoi iltauutisten jälkeen samalla äänensävyllä

kuin olis kysynyt, käytkö viemässä roskat! Voi saatana ku elämä kyrsii.

Mutta nyt nostetaan lippu salkoon. Ookko kuullu, ketä tulee palaveriin?”

Pekka ravistelee aivan fyysisestikin itsensä irti apatiasta ja itsesäälistä, poimii taskusta kolmasosalitran pullon Koskenkorvaa ja ottaa brutaalisti pitkän ryypyn ja jättää pullon käteensä ilman korkkia.

”Älä veikkonen kotiseudusta nyt noin innostu, meillä on vielä pitkä päivä ja palataan sitten tuohon aineeseen, kun päästään Summassaaren Viekkoon. Eikös?”

Martti suhdittaa tilannetta ja Pekka laittaa kiltisti korkin kiinni ja pullon povitaskuun.

”Meidän kurssilta tulee paikalle kahdeksan tai yhdeksän riip-puen siitä, saako Sakari invataksin kunnan piikkiin, muuten se ei pääse tulemaan. Sehän putosi juovuksissa rakennustellingiltä ja siltä halavaantuu molemmat jalaat. Noihin meidän majoihinkin kyllä pääsee aika huonosti invapyörillä, ei silloin 60-luvulla niitä osattu mitoottaa sellaaseen.

Karjatalouskoulun kurssilta, siltä joka loppui meidän kanssa yhtä aikaa, tulee kymmenkunta ja koneteknikkokurssilta viisi.

Tuos jo möläytin ne meidän varoittavat esimerkit, jotka lupasimma pitää mielessä koko ikämmä eli niistä isoista pahoista pojista, jotka joivat viinaakin, tulee siis Sakari, jos saa kyydin, Juhani pääsee paikalle, mutta Aulis on dialyysihoidossa ja ku sillä on sokeritauti, eikä alkoholikaan tahdo pysyä kurissa, vaikka maksa on sökö, ei lääkäri päästä sitä tällaisiin kokouksiin. Vaikka lauloihan Juicekin, että *”kyllä ne kestävät koko elämän...”*

Martti huomaa keskustelun siirtyvän turvallisemmille vesille ja lisää vettä myllyyn:

”Joo oikeen helvetin hyvin muistan ne iltakeskustelut, kun valot piti sammuttaa puoli yksitoista, mutta ei vielä nukuttanut. Monesti todettiin yhdestä suusta: Nuo on mitä parhaimmat varottavat esimerkit miten voi mies mennä hunningolle, kun viina ja naiset vie. Sakari, Juhani ja Aulis. Muistan jopa myöhemmin, kun

joku samanniminen tuli vastaan, niin ajattelin häntäkin ”pahana poikana”. Kyllä se kolmikko niin pahoona leimaantui.

Ookko muuten miettinyt, oliko niiden elämä nyt kuitenkin silloin kovinkaan moitittavaa, ku vertaa nykymenoon?”

”No ei niin yhtään. Nehän nyt haki vain joskus pari kolme pulloa keskikaljaa, joka oli juuri vapautettu ja joivat niitä, kun asuntolaan määrätty pimennys alkoi. Se oli mukamas silloin paha synti, voi saakeli sentään. Mutta tupakkaa kaikki veti opettajia myöten ilman synnintuskaa askitolkulla. Tupakin kans se oli silloin melekoosta menoa nykypäivään verrattuna, ei viinan lätääminen niinkään.”

”Eikä silloin ollut huumausaineita!”

”Mutta oliko niiden naisjutuissakaan mitään torellisuuspohjaa? Oliko nekin opetellut ne juttunsa Cocktail-kirjojen sivuilta niin kuin me? Muistakko, ku kerran luettiin niitä viimeiseen tappiin ennen kuin piti sammuttaa valot ja sitten kuului kahinaa ja sä kysyt multa notta tumputanko mä?”

Pekka on saanut takaisin oman poikamaisen ilmeensä, jonka Martti niin hyvin muistaa opiskeluajoilta.

”Joo muistan ja sä vastasit, että siitä kasvaa karvat kämmeniin ja piti lopettaa! Sittenhän me saatiin parempaakin oppia, kun silloin toisena talvena, kun oli joulutammikuus ne neljäkymmenen asteen pakkaset ja käytävän päästä kaksi paria huoneita piti tyhjätä, kun niissä lämpötila laski pakkasen puolelle ja Juhani tuli meidän kämpppään kolmanneksi. Muistakko?”

Pekan käsi käy jo povitaskulla, mutta ottaa sen kuitenkin tyhjänä takaisin, vaikka Martti ei ilmehdi mitenkään. Ystävysten vaikutus toisiinsa alkoi palautua entiseen muottiin. Oltiin kilttejä ja paheksuttiin muiden mukana isoja pahoja poikia. Pekka päättää:

”Kyllä sen Juhani jutut tosissaan oli aivan kuin oikiasta elämästä, mutta emmä usko, että ne nyt jokaasen karjatalouskoululaisen kanssa oli ollu, vaikka antoikin vähän niin ymmärtää.”

”Mähän seurustelin, tai ei kai se nyt sitäkään ollut, yhden kanssa, oota se oli sieltä Saarijärveltä. Joo Inkeri! Niin siltä mä vähän niin kuin mustasukkaisena kysyin, että onko se ollut sillä

lailla Sakarin, Juhanin tai Auliksen kanssa. Aattele nyt! Aivan hullu kysymys ja se sitten jäikin viimeiseksi. Muistan vieläkin sen sateisen huhtikuun päivän, kun Inkeri katosi punaisessa sadetakissaan, posket aivan samanvärisenä, kasvihuoneiden välistä sinne Karjatalouskoulun asuntolaan päin. Eikä sen jälkeen juuri käsipäivää sanonu!”

Martti huomaa vieläkin punastuvansa ja ihmettelee mistä mielen sopukasta nousee esiin moinen kohtausta, jota ei ollut vuosikymmeniin edes muistellut.

”Voi helvetti, tuo ei ole tullut ennemmin puheeksi. Mähän siis todella seurustelin Inkerin kanssa kesän korvalla ennen kuin koulu loppu. Ollaanko me sitten kämppäkavereita ja napalankoja!”

Pekka räväyttää rивon naurun ja lyö kätensä polviin, niin että Martti oikein säikähtää ja auto heilahtaa pahaenteisesti.

”Eikös sitten Inkeri ollut pitkään sairaana. Siihen mun seurustelu päättyi. En muista oliko Inkeri päättäjaisissäkään. Mutta valmistui kuitenkin, kun on tuossa meidän ryhmäkuvassa.”

”Hei tosta nyt oikealle. Jyväskylän suuntaan. Kyllä on maise-ma muuttunut. Pian pitää kääntyä oikealle Tarvaalaan, tuosta...”

Pekka toimii kartturina ja Martti laittaa hätäisesti vilkun oikeaan ja jarruttaa voimakkaasti, mutta muu liikenne ei vaarannu. Jyväskylään ei ollut aamusta menijöitä.